

Od Dadaismu k digitálnímu umění

Prvním uměleckým hnutím, které rozbořilo všechny dosavadní normy ohledně estetiky a funkce umění byl DADAISMUS.

Vznikl za 1. světové války v Curychu hlavním městě nezávislého Švýcarska, kde se sešla mezinárodní skupina umělců, nešťastných z toho, jak válka ničí lidskost a vše krásné.

Pokud se svět zbláznil a lidé se vraždí navzájem, jaké umění lze tváří tvář tomuto neštěstí vytvořit?

nesmyslné

hravé

nedůstojné

náhodné

V Curychu vznikl dnes legendární Cabaret Voltaire, který sdružoval literáty, tanečníky umělce a hudebníky. Avantgardní vystoupení se stal předobrazem umění performance v 60. letech.

Citát, kterým Hugo Ball popisoval Cabaret Voltaire: „Náš kabaret je gesto.... Každé slovo, které je řečeno a zpíváno, říká přinejmenším jednu věc: že tento ponižující věk nedokázal získat náš respekt.“

Cabaret Voltaire v roce 1916, Zurich - Švýcarsko

Název Dada vznikl náhodně: bodnutím nožem do francouzského slovníku a kapátko s barvou označilo slovo dada. Ve francouzštině to znamená dětskou hračku nebo také „koníčka“.

Tristan Tzara radí jak napsat báseň:

Vezměte noviny.

Vezměte nůžky.

Najděte v novinách článek, aby měl délku, jakou počítáte dát své básni.

Článek vystříhňte.

Potom pečlivě rozstříhejte všechna slova, která tvoří tento článek, a vložte je do pytlíku.

Skládejte pak jeden ústřížek za druhým přesně v pořádku, v jakém vyšly z pytlíku.

Svědomitě opište.

Báseň se vám bude podobat.

A vězte, že jste spisovatel neskonale originální a okouzující citlivosti, byť doposud nepochopen lidem.

Podobným způsobem lze vytvořit koláž z obrázků.

Koláž je technika, která využívá reprodukcí a přetváří je v nový obraz.

Koláž může využívat náhody, jako to dělali první dadaisté, ale také může nést politické poselství.

Zcela v duchu politické kritiky před 2. světovou válkou vznikl tento obraz – koláž s Adolfem Hitlerem:

Adolf Übermensch (jak vidíme na původní koláži) je zároveň kritikou nacistické ideologie, která zneužívala filosofický pojem nadčlověka od Friedricha Nietzscheho.

Také myšlenka „polyká zlato a chrlí haraburdí“, by se pro techniku koláže dala převrátit. V dnešní obrazy přesycené době má koláž polykat haraburdí nadměrných reprodukcí a vytvářet zlato v podobě nové originální interpretace.

Koláže se od doby svého vzniku zaujala pevné místo v umění a to nejen ve výtvarném. V hudbě a filmovém umění můžeme pozorovat postupy, které recyklují původní námět nebo interpretují skladbu s jinou aranží atd. Následující ukázky se týkají surrealismu.

Pokud umělec lepí na podložku předměty, této technice se říká asambláž.

Daniel Spoerri takto zaznamenával pozůstatky po snídaních a večírcích.

Je dním za světově uznávaných tvůrců koláže je Jiří Kolář. Jeho práce s písmem a obrazem je poesíí ve výtvarném umění.

Rolláž vzniká posunutím nebo kombinováním dvou obrazů rozstříhaných na proužky.

Tyto proužky vytvářejí rytmus, který připomíná „švenk“ což je pohyb kamery po horizontu, nebo zmnožení události. apod.

Vyberte dva obrázky, které chcete roláží zkombinovat a použijet

On line program:

<http://rollage.jhd.cz/>

Vytvořenou roláž můžete pozměňovat podle vaší fantazie.

Až docílíte požadovaného efektu, můžete nový obrázek uložit.